

RADA MIEJSKA
38-480 RYMANÓW
woj. podkarpackie
tel. (0-13) 43-55-147

Uchwała Nr V/44/15
Rady Miejskiej w Rymanowie
z dnia 20 marca 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Rymanów na lata 2015 – 2017.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 18 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.),

R a d a M i e j s k a w Rymanowie
uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Rymanów na lata 2015 – 2017 w brzmieniu jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Rymanów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ W RYMANOWIE
Krzysztofa - Ostap
Krzysztofa - Ostap

RADA MIEJSKA
38-480 RYMANÓW
woj. podkarpackie
tel. (0-13) 43-55 147

Załącznik do Uchwały Nr V/44/15
Rady Miejskiej w Rymanowie
z dnia 20 marca 2015 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY RYMANÓW
na lata 2015 - 2017**

Rymanów 2015

I. WPROWADZENIE

Gminny Program wspierania rodziny został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Stworzenie systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest konieczne ze względu na:

- dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
- dobro rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,
- przekonanie, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Rymanów na lata 2015 – 2017 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Podstawa prawna działań ujętych w programie:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 163),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2012r. poz. 788 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012r. poz. 1356 z późn. zm.)

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Gmina Rymanów liczy 15958 mieszkańców, w tym 3108 w wieku do 18 roku życia. Do placówek oświatowych mających swoją siedzibę na terenie Gminy Rymanów uczęszcza 2353 uczniów w tym: 522 do przedszkoli, punktów przedszkolnych i oddziałów przedszkolnych, 964 do szkół podstawowych, 485 do gimnazjów, 241 do szkół ponadgimnazjalnych i 141 do szkoły muzycznej. Najwięcej problemów wychowawczych przysparza młodzież gimnazjalna, potwierdzają to rodzice, nauczyciele i wychowawcy. Ze statystyk Komisariatu Policji w Rymanowie wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku 6 nieletnich mieszkańców Gminy Rymanów było sprawcami czynów karalnych (kradzieże, wykroczenie w ruchu drogowym). Wszystkie sprawy skierowane zostały do rozstrzygnięcia przez Sąd. Z rozmów z dziećmi wynika, że podejmują takie działania z braku pomysłów na zabicie nudy. Inspiracją do zrealizowania ryzykownego zachowania jest często środowisko rówieśnicze, solidarność z kolegami nie pozwala na odważne mówienie „nie” w sytuacjach niosących ryzyko konfliktu z prawem. W wielu przypadkach problem pogłębiają rodzice, którzy zbyt mało czasu poświęcają dla dzieci, nie interesują się tym, w jaki sposób i z kim spędzają czas, nie monitorują postępów szkolnych, nie reagują na sytuacje trudne występujące w życiu dziecka. Z czasem powstaje bariera relacji pomiędzy dziećmi i rodzicami oraz utrata naturalnych więzi, co wymaga długotrwałych procesów naprawczych, bądź zostaje utracone bezpowrotnie. Bierność wychowawcza rodziców jest wykorzystywana przez dzieci najczęściej w niewłaściwy sposób. Brak reakcji rodzica na negatywne zachowanie jest odczytywane przez dziecko jako przyzwolenie, które powoduje systematyczne oddalanie się go od istniejącego, akceptowanego w społeczeństwie systemu

wartości i norm. Takie dzieci najczęściej popadają w konflikty z prawem, nie realizują obowiązku szkolnego.

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegamy kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym, nie tylko dzieci i młodzieży, ale także rodziców. Związane jest to z problemami występującymi w rodzinach tj. m.in. utrata pracy, brak środków na bieżące utrzymanie, uzależnienie od alkoholu. Dom rodzinny niewystarczająco wspiera członków rodziny emocjonalnie, do tego dochodzi niski poziom kulturowy, nieumiejętność wykorzystania czasu wolnego, brak zainteresowań. Rodzice koncentrują się na własnych problemach, uciekają w nałogi, a z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich, co skutkuje zaniedbywaniem dzieci, stosowaniem przemocy, aż po ingerencję instytucji zewnętrznych i umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki. W przypadkach utrzymywania się takich sytuacji przez dłuższy czas dochodzi do wykluczenia osób i rodzin z życia zawodowego i społecznego.

Na etapie, gdy jest to jeszcze możliwe należy podjąć wszelkie możliwe działania dla wsparcia rodziny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Natomiast w przypadkach, gdy rodzina nie jest w stanie podołać problemom życia codziennego i jej funkcjonowanie stało się niemożliwe, należy podjąć interwencję polegającą na zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich członków rodziny, zwłaszcza dla dzieci. Ponadto jednocześnie niezbędne jest podjęcie działań na rzecz przywrócenia zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie wynika, że na dzień 31 grudnia 2014 roku z terenu Gminy Rymanów w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej 1 dziecko. Ponadto 20 rodzin objętych było nadzorem kuratorskim.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymanowie udzielił wsparcia dla:

- 410 rodzin w zakresie ustawy o pomocy społecznej (w tym 161 rodzin z dziećmi),
- 905 osób w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym 313 dzieci i młodzieży w formie gorącego posiłku w szkole),
- 934 rodziny w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych (w tym 574 rodzin z dziećmi),
- 51 rodzin na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 36 rodzin na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,

Ponadto 195 rodzin (487 uczniów) otrzymało pomoc materialną na podstawie ustawy o systemie oświaty (stypendia, jednorazowa pomoc materialna), która realizowana jest przez pracowników Urzędu Gminy.

Najczęstsze powody korzystania z pomocy społecznej (dane sprawozdawcze GOPS za 2014r.):

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	235	813
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	76	420
<i>w tym wielodzietność</i>	64	366
Bezrobocie	153	562
Niepełnosprawność	148	458
Długotrwała choroba	109	371
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	67	260
<i>rodziny niepełne</i>	22	85
<i>rodziny wielodzietne</i>	2	15
Przemoc w rodzinie	8	44
Alkoholizm	49	139
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	8
Zdarzenie losowe	1	4
Sytuacja kryzysowa	0	0

Jak pokazuje powyższa tabela w roku 2014 w rodzinach korzystających z pomocy społecznej najczęściej występującymi problemami było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba. W 67 rodzinach odnotowano bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jako jeden z powodów ubiegania się o pomoc, co stanowi 16% ogółu rodzin korzystających z pomocy GOPS. Spośród tej grupy rodzin dla 11 przydzielono asystenta rodziny.

W związku z realizacją procedury „Niebieska Karta” Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadził 66 spraw w 46 rodzinach.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze bardzo często występują w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, która w większości przypadków wynika z bezrobocia rodziców. Dane dotyczące skali bezrobocia w Gminie Rymanów na przestrzeni ostatnich trzech lat przedstawia poniższa tabela.

Określenie	2012	2013	2014
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem:	863	870	751
w tym:			
- liczba osób długotrwale bezrobotnych	388	409	373
- liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	161	106	122

III. ZASOBY GMINY RYMANÓW W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Aby zaplanować skuteczne cele i działania na rzecz rodzin należy przeanalizować obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazać zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

1. Zasoby instytucjonalne:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymanowie,
- b) Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) Komisariat Policji w Rymanowie,
- d) Straż Miejska w Rymanowie,
- e) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rymanowie,
- f) Świetlica Socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Rymanów,
- g) Punkt Konsultacyjny dla osób z rodzin dysfunkcyjnych w tym z problemem alkoholowym,
- h) Placówki oświatowe,
- i) Gminna Biblioteka,
- j) Gminny Dom Kultury,
- k) Placówki służby zdrowia,
- l) Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno – Wychowawczy dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie,
- m) Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- n) Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne.

2. Mocne strony:

- a) doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny,
- b) współpraca instytucji działających na rzecz rodziny,
- c) dostęp do obiektów sportowych (stadiony, boiska, sale gimnastyczne, hala sportowa),
- d) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się wsparciem rodzin dysfunkcyjnych,
- e) szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły,
- f) wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży,
- g) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- h) funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z rodzin dysfunkcyjnych w tym z problemem alkoholowym,
- i) niska przestępczość,
- j) funkcjonowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży.

3. Słabe strony:

- a) bezrobocie i trudna sytuacja finansowa rodzin,
- b) bezradność i roszczeniowość,
- c) uzależnienie od pomocy instytucjonalnej i brak współpracy rodzin w zakresie rozwiązywania problemów,
- d) wysokie koszty utrzymania rodzin,
- e) ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę,
- f) system prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe dla uzyskania świadczeń z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych),
- g) brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych,
- h) bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie,
- i) niska świadomość rodziców w zakresie edukacji i wychowania,
- j) brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci,
- k) stereotypy blokujące korzystanie z usług specjalistów,
- l) ograniczony dostęp do ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

4. Szanse:

- a) polityka państwa przyjazna rodzinom,
- b) spadek bezrobocia,

- c) zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych,
- d) pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- e) zatrudnienie asystenta rodziny (pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- f) wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,
- g) możliwość tworzenia klubów dziecięcych,
- h) dostęp do bezpłatnych ofert kulturalnych,
- i) możliwość zakładania żłobków przez osoby fizyczne,
- j) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w pomoc dla rodzin,
- k) zaangażowanie mediów w walkę z problemami społecznymi.

5. Zagrożenia:

- a) zanik więzi, tradycji rodzinnych,
- b) wzrost kosztu utrzymania rodzin,
- c) emigracja zarobkowa,
- d) konsumpcyjny styl życia,
- e) wzrost zachowań patologicznych (przemoc, alkoholizm, narkomania),
- f) zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców,
- g) uzależnienie rodzin od pomocy społecznej „dziedziczenie biedy”,
- h) destrukcyjna rola mediów

IV. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Cel główny:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Rymanów w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
2. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania.
3. Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

V. ZAKŁADANE EFEKTY I REZULTATY

- wzrost umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji wewnątrzrodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin dysfunkcyjnych.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

Wspieranie rodziny jest niezwykle angażującym procesem i wymaga podejścia interdyscyplinarnego, gdyż dotyczy wszystkich obszarów funkcjonowania rodziny. Obejmuje działania zorientowane na zabezpieczenie potrzeb członków rodziny, budowanie prawidłowych relacji i więzi między nimi, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego dla dzieci, zapobieganie patologiom, podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych i działań naprawczych w rodzinie.

Adresaci:

- rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Gminy Rymanów, w szczególności: rodziny wielodzietne, rodziny niepełne, rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz rodzin.

Realizatorzy / partnerzy programu:

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymanowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Gminy w Rymanowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Komisariat Policji w Rymanowie
- Straż Miejska w Rymanowie
- Placówki oświatowe

- Placówki służby zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie
- Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Miejscu Piastowym
- Sąd Rejonowy w Krośnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich
- Kuratorzy sądowi

Źródła finansowania:

- środki własne gminy
- dotacje z budżetu państwa
- środki pozabudżetowe

Harmonogram działań:

Lp.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Udział w kampaniach i konferencjach promujących wartość rodziny 2) Promowanie różnych form aktywności, prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży 3) Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny 4) Udział w projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych mających na celu rozwój specjalistycznego wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych 5) Udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży 6) Wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych 7) Promowanie cech „zdrowej rodziny”, angażowanie w te działania rodziny zagrożone dysfunkcyjnością (pikniki rodzinne, imprezy integracyjne) 8) Podnoszenie kompetencji rodzin poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji oraz udostępnianie literatury fachowej 9) Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców 	<p>Urząd Gminy</p> <p>GOPS</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>GKRPA</p> <p>GOK</p>	2015 – 2017
2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe) 2) Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach 	<p>Punkt Konsultacyjny</p> <p>Placówki oświatowe</p>	2015 – 2017

	<ul style="list-style-type: none"> – stypendia i wyprawki szkolne – usługi opiekuńcze w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze – pomoc finansowa (zasiłki stałe, okresowe, celowe) – pomoc żywnościowa w ramach programu FEAD 3) Podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieska Karta” 4) Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (kolonie, zimowiska, wycieczki, imprezy sportowe) 5) Tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych 6) Praca socjalna polegająca na ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym 7) Monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci 8) Praca socjalna – kontrakt socjalny 9) Aktywizacja zawodowa rodzin dotkniętych długotrwałym bezrobociem 10) Zatrudnienie asystenta dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi 11) Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby) 12) Pomoc placówek wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne) 13) Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej: rodzinnej i instytucjonalnej 14) Podejmowanie działań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym w związku z wykonywaniem orzeczeń Sądu 	<p>GOPS</p> <p>GKRPA</p> <p>Placówki służby zdrowia</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Polski Komitet Pomocy Społecznej</p> <p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna</p> <p>Kuratorzy</p>	
3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Współpraca przedstawicieli podmiotów uczestniczących w realizacji programu (nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, członkowie GKRPA itp.) w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym 2) Współpraca wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 3) Stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, jednostką realizującą zadania z zakresu pieczy zastępczej 4) Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodzin oraz innych specjalistów, zaopatrzenie w materiały szkoleniowe: podręczniki, instrukcje, komentarze itp.) 	Wszystkie podmioty	2015 – 2017

VII. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

- liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych wsparciem asystenta rodziny
- liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego
- liczba rodzin objętych monitoringiem
- liczba szkoleń, kursów, warsztatów
- liczba dzieci korzystających z wypoczynku
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych
- liczba założonych „Niebieskich kart”

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora programu – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymanowie w celu dokonania oceny, czy program osiąga założone cele. Realizacja działań zawartych w programie będzie miała charakter ciągły i będzie poddawana ewaluacji, która pozwoli na udoskonalenie kierunków zamierzonych działań.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINISKIEJ W RYMANOWIE
Krzysztof - Ostap
Krzysztof Przybyła-Ostap